

Hål på textilier - kan vara tecken på insekter.

Bland de insekter som trivs i våra inomhusmiljöer finns några som lever av textilier. Det är främst skalbaggar och fjärilar som orsakar skada på exempelvis kläder, mattor och pälsar.

BLAND SKALBAGGEFAMILJERNA är ängrar (Dermestidae) en av de vanligare textilskadegörarna. Det är pälsängrens håriga larver som genom sitt ätande orsakar skador på textilier. Små runda hål på ylletextilier och kala fläckar på pälsverk är typiska skador. Framförallt är ull, päls och ylletextilier, material som alla innehåller keratin, i farozonen. Larverna behöver dock ofta mer näring än bara keratin. Därför angriper de i första hand smutsiga textilier där smulor, döda insekter och annat kan ge extra näring.

ÄNGERLARVERNA OGILLAR LJUS och gömmer sig gärna i mörka vrår, till exempel i garderober och lådor. De vuxna ängrarna däremot dras till ljus. Om du hittar dem i fönster eller lampkupor finns det stor risk att de redan lagt ägg i dina textilier. Tomma larvhudar i garderober och lådor kan också vara en varningssignal. Andra ängrar som kan orsaka skada på textilier är mattbaggar (*Anthrenus*). Bland dessa är museiängern (*Anthrenus museorum*) en art som lever på döda insekter och uppstoppade djur och som kan orsaka stor skada.

BLAND MALFJÄRILARNA är klädesmalen (*Tinea bisselliella*) och pälsmalen (*Tinea pelloniella*) två av de vanligaste textilskadedjuren. Båda fjärilsarterna flyger relativt dåligt och egentligen är det bara hanarna som är goda flygare. Honorna föredrar mörka vrår där de kan gömma sig. När de blivit befruktade springer och hoppar de fram för att hitta en lämplig mörk vrå för att lägga sina ägg i.

VUXNA MALFJÄRILAR gör ingen skada utan boven i dramat är deras larver. De orsakar stora, oregelbundna hål på ylle, och kala fläckar på päls. Larverna äter inte bara textilier för att få i sig näring, utan tillverkar också spinntrådar och använder sin avföring för att bygga ett centimeterlångt cigarrformat rör som de sedan bor i. Röret får sin färg av det material larven ätit. Larven fäster röret i det material den äter ifrån och bygger hela tiden vidare på röret. På så sätt gör malens larver mer skada än ängelarverna.

Har du frågor om textilskadegörare eller om andra skadedjur?

Vi på Anticimex kan hjälpa dig att bli av med skadedjuren. Vi förstår den miljö som de lever i och kan därför hitta orsaken till varför ett skadedjursproblem uppstår.

Läs mer på www.anticimex.se eller kontakta oss på 075-245 10 00.

Så känner du igen de skalbaggar och malfjärilar som skadar textilier.

PÄLSÄNGERN (*Attagenus pellio*) har svarta täckvingar med två tydliga vita fläckar med hår. På halsskölden finns tre vita fläckar vid basen. Skalbaggen blir 4–6 millimeter lång. Arten lever i vår natur och har en generation per år.

DEN VÅGBANDEDE PÄLSÄNGERN (*Attagenus woodroffeii*) känns igen på det gulaktiga vågbandet på täckvingarnas främre del. Resten av skalbaggen är brun med mörk behåring. Skalbaggen blir 4–6 mm lång men betydligt bredare än både den vanliga pälsängern och den bruna pälsängern (*Attagenus smirnovi*). De båda pälsängernarterna har ett tropiskt ursprung och kan i vår inomhusmiljö ha tre till fyra generationer per år.

PÄLSÄNGRARNAS LARVER kan vara svåra att skilja mellan arterna. De blir omkring 10 millimeter långa och gula till bruna i färgen. Larverna är långsträckta och har en karakteristisk hårpensel baktill. De ger genom sin segmentering ett tvärandigt intryck.

MATTBAGGAR (*Anthrenus*) är små, 2–3 millimeter långa och kullrigt formade skalbaggar täckta av fjäll. Mattbaggnas larver blir upp till 5 millimeter långa och är kompakta

med tydlig hårlighet. De tre bakre segmenten bär två borstknippen med pilformade borst.

MUSEIÄNGERN (*Anthrenus museorum*) är svart med mönster av gula och vita fjäll. Arten är inhemsk med en generation per år.

KLÄDESMALEN (*Tineola bisselliella*) är 5–8 millimeter bred mellan vingspetsarna och har en guldgul färg. Vingarna är smala med fransad kant. Den har ett tropiskt ursprung, vilket innebär att den i vårt inomhusklimat kan få flera generationer per år. Den förekommer dock inte i vår svenska natur.

PÄLSMALEN (*Tinea pelloniella*) har gråa/brungula framvingar med två små mörka punkter, och askgrå bakvingar. Malens ägg är 0,5 millimeter långa och vita. Fjärilen är med hopslagna vingar 5-8 millimeter lång. Bredden mellan vingspetsarna är 9-17 millimeter.

Tips och råd om du vill undvika problem med textilskadegörare

- Städa och rengör garderober, byråer och förråd ordentligt och regelbundet.
- Gå igenom textilier och se till att de tvättas regelbundet.
- Om du hittar tecken på insekter i textilier och kläder, kan du prova att plasta in dem och lägga in dem i frysen minst en vecka.
- Du kan även använda feromon- och klisterfällor men de är endast effektiva mot hanar medan honor och larver, som är mindre rörliga, sällan fångas.
- Vid stora angrepp kan kemisk bekämpning behövas för att lösa problemet.
- För att undvika nya angrepp är det bra att förvara kläder och andra textilier i täta malpåsar.
- Undvik att plantera spireabuskar nära huset, eftersom mattbaggar gillar deras blommor och kan på så sätt komma in i huset.

För mer information, kontakta oss på 075-245 10 00 eller besök www.anticimex.se.

Anticimex är ett internationellt serviceföretag som grundades i Sverige 1934. Vi skapar trygga och hälsosamma inomhusmiljöer genom inspektioner, garantier och försäkringar. Vi arbetar inom områdena skadedjurskontroll, matsäkerhet, husbesiktningar, energi och brandskydd.

Pälsängern
(*Attagenus pellio*)

Vågbandad pälsängern
(*Attagenus woodroffeii*)

Vågbandad pälsängern - larv
(*Attagenus woodroffeii*)

Brun pälsängern
(*Attagenus smirnovi*)

Klädesmal
(*Tineola bisselliella*)

Pälsmal
(*Tinea pelloniella*)